

Středočeská vědecká knihovna v Kladně, Gen. Klapálka 1641, Kladno 272 01
www.svkkl.cz, library@svkkl.cz, 312 813 111

Meziknihovní služby

ve Středočeské vědecké knihovně v Kladně

Tento příspěvek je věnován základním informacím o meziknihovních službách a v závěru informacím o meziknihovních službách v roce 2010.

Žádná knihovna nemůže vlastnit veškerou literaturu, kterou její uživatelé požadují. Cílem meziknihovních služeb je zpřístupnit uživatelům knihoven knihovní dokumenty bez ohledu na místo jejich uložení. Uživatel, který nezíská knihu v knihovně, kde je registrován, má právo zažádat prostřednictvím meziknihovní služby o knihovní dokument z jiné knihovny. Služba je zajišťována i výpůjčkami ze zahraničních knihoven, pokud požadovaný dokument není ve fondech českých knihoven. A zde záleží na Vás, knihovnicích, zda využijete tuto možnost. Středočeská vědecká knihovna v Kladně je podle zákona č. 257 ze dne 29. června 2001 o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon) **krajským centrem meziknihovních služeb**.

Co to znamená v praxi? Pokud nemáte požadovanou knihu ve fondu své knihovny, můžete se obrátit na naši knihovnu, na pracoviště meziknihovních služeb (mvs@svkkl.cz, tel. 312 813 158). Zda knihu máme, popř. její dostupnost, zjistíte v našem online katalogu. Požadovanou knihu můžete objednat prostřednictvím formuláře na webových stránkách knihovny (www.svkkl.cz) nebo klasickou papírovou žádankou. Nejlepším způsobem však je stát se naším registrovaným uživatelem. Jako registrovaná knihovna si můžete knihu objednat přímo z našeho katalogu a hlavně tímto způsobem objednávky umožníte svému čtenáři získat knihu co nejdříve. „Co nejdříve“

znamená, že maximálně druhý den po online objednávce knihu odešleme. Zároveň Vám tento způsob umožní mít přehled o svých výpůjčkách, možnost si samostatně prodlužovat a rezervovat momentálně vypůjčený dokument.

Využívat meziknihovní službu znamená nejen si půjčovat knihy. Nabízíme Vám i možnost zapůjčení zvukových knih (magnetofonových kazet, CD) pro slabozraké a nevidomé čtenáře. Rovněž můžete využít možnost zaslání kopií článků z novin a časopisů. Nezanedbatelnou součástí těchto služeb je i služba informační – pomůžeme zodpovědět dotaz. Zde je nejlépe kontaktovat pracovníky informačních služeb (is@svkkl.cz, tel. 312 813 122). Můžete též využít službu Ptejte se knihovny.

Meziknihovní služby podle zákona patří mezi služby základní, poskytované bezplatně s výjimkou meziknihovních reprografických služeb a mezinárodních meziknihovních služeb. Provozovatel knihovny je oprávněn požadovat úhradu nákladů na dopravu (poštovné a balné). Středočeská vědecká knihovna do letošního roku tuto možnost nevyužívala. Meziknihovní výpůjčky však rok od roku stoupají, v letošním roce dosáhnou téměř 25.000. Od příštího roku tuto možnost uplatníme, nicméně pro knihovny ve Středočeském kraji zdaleka ne ve výši skutečných nákladů. Informace se dozvíte na našich webových stránkách, popř. prostřednictvím e-mailu a v neposlední řadě v první odeslané zásilce.

PhDr. Ivana Feldmanová
vedoucí odboru služeb
SVK v Kladně

Informujeme, chválíme:

Poslední listopadová sobota byla v knihovnách ve znamení Dne pro dětskou knihu. V **Městské knihovně Kolín** (31 200 obyvatel, okres Kolín) se děti i dospělí změnil v kovboje a indiány. Nechyběl indiánský stan a množství dalších pěkných dekorací a typických předmětů tehdejší doby (viz fotografie z akce v aktualitách na <http://www.knihovnakolin.cz>). Děti se zapojily do řady aktivit, kam patřila i výtvarná soutěž, a získaly diplomy i pěkné ceny. Rodiče zakoupili pod vánoční stromek se slevou i nové knihy, pro všechny bylo připraveno občerstvení s posezením.

Knihovnická fantazie je bezbřehá

aneb Co děláte pro děti a s dětmi

Na konci listopadu loňského roku jsem se zúčastnila semináře nebo chcete-li setkání knihovníků, kteří pracují s dětskými čtenáři. Pro 26 knihovnic si Mgr. Jaroslava Stolařová, dětská psycholožka a pracovnice pedagogicko-psychologické poradny, připravila povídání na téma *Dítě staršího školního věku a vhodné formy jeho motivace*.

V průběhu 4 hodin hovořila o specifikách této věkové kategorie, o fyzickém a myšlenkovém vývoji, o emočním a sociálním vývoji dětí. Seznámila nás s vhodnými metodami a formami práce s dětmi staršího školního věku. Neustále svůj výklad doplňovala vhodnými příklady ze své praxe. Knihovnice mohly ihned reagovat a dotazovat se. Zároveň také sdělovaly své zkušenosti a seznamovaly ostatní přítomné s některými akcemi, které pro děti ve své knihovně připravují.

Zde Vám předkládám některé postřehy a zároveň se omlouvám, že jsem si nestihla poznamenat spoustu dalších zajímavých námětů, které by stálo za to uvést. Např. v Knihovně Jana Drdy v Příbrami pravidelně s dětmi pracují ve výtvarných dílnách a knihovnice chodí čist nemocným dětem do nemocnice. V Knihovně manželů Tomanových v Rožmitále pod Třemšínem s dětmi připravili pro ostatní návštěvníky knihovny dramatizaci místních pověstí.

Velmi oblíbené jsou vlastivědné besedy pro děti z 4.-5. tříd v Knihovně Eduarda Petišky v Brandýse nad Labem. Při nich děti pracují ve skupinách a připravují svou vlastní prezentaci na konkrétní téma. Samy vyhledávají informace z různých pramenů, učí se tak pracovat s textem, dělají si výpisky a na závěr seznámí s výsledky svého snažení ostatní děti. V Městské knihovně Kralupy nad Vltavou se pravidelně koná děvčaty velmi oblíbená pyžamová párty.

V jiné knihovně se uskutečnil turnaj deskových her. Velmi zajímavým a již uskutečněným nápadem je návštěva hasičárny nejen pro kluky jako odměna za vzorné čtenářství. Nebo dokonce zásah policistů přímo v knihovně, to je velmi atraktivní akce. Dala by se jmenovat ještě spousta dalších zajímavých nápadů. **Chcete-li, napište do bulletinu co děláte pro děti a s dětmi u vás.**

Paní lektorka Mgr. Stolařová byla příjemně překvapena rozmanitostí nápadů a pochvalně je komentovala. Společně jsme pak vymýšlely další možnosti - jaké akce pro děti nebo s dětmi realizovat. Čtení dětí pro seniory v domovech důchodců, babička nebo děda čte v knihovně pro menší děti apod.

pokračování na straně 3

Dozvěděli jsme se:

V rámci projektu Celé Česko čte dětem pozvala paní knihovnice Ivana Říhová do **Městské knihovny Mšeno** (1 500 obyvatel, okres Mělník) policisty, hasiče, tajemnici radnice i místostarostu města, aby předčítali dětem. Podle slov paní knihovnice děti mají vědět, že čtení knížek je samozřejmé a přirozené pro všechny, nejen pro maminku nebo paní učitelku.

pokračování ze strany 2

Ty starší, o kterých se během našeho setkání mluvilo především, vždy ocení humor a nadsázku. Samozřejmě je důležité dát jim důvěru, aby mohly ukázat svou samostatnost, pozitivně je hodnotit a dopřávat jim pocit úspěchu.

Pro tyto starší děti jsou vhodné samostatné projekty, literární i výtvarné dílny. Při besedách nebo podobných setkáních je dobré nevyhýbat se tématům o sexu a nabídnout dětem dobrý zdroj informací o této problematice. Velmi vhodné jsou různé psychohry (E. Bakalář: I dospělí si mohou hrát), hry s citáty a s romány, besedy s psychologem a akce typu *Poznej sám sebe*. Pro dívky např. setkání s modelkou, pro kluky třeba setkání se sportovcem apod.

Na konci semináře Mgr. Stolařová popřála knihovnicím hodně nadšení a elánu pro jejich práci a aby se jim vždy dařilo zaujmout děti všech věkových kategorií. Myslím, že pro většinu účastnic byl seminář užitečný nejen díky báječnému výkladu Mgr. Stolařové, ale také díky velmi cenné a inspirativní výměně zkušeností. Už dnes se těším na další podobné setkání.

Eva Šenfelková
SVK v Kladně

O knihovnách trochu jinak

V prosinci 2009 vydala Středočeská vědecká knihovna v Kladně publikaci **Co možná nevíte o knihovnách Středočeského kraje**. Kniha je rozvržena do několika kapitol a každá kapitola je věnovaná určitému tématu. Nejobsáhlejší je část věnovaná knihovnám, které pořádají nějaké akce, pořady apod., a to jak pro děti, tak pro dospělé. Knihovny jsou zde řazeny podle abecedy a jedná se o knihovny velké i malé, profesionální i neprofesionální. Další kapitoly pojednávají např. o knihovnách, které jsou umístěny v nevšedních objektech, o knihovnách pojmenovaných po významných osobnostech apod. Více se dočtete v této publikaci, kterou by měla dostat každá knihovna ve Středočeském kraji. Na tomto místě bych chtěl poděkovat těm knihovnám, které nám ochotně poskytly podklady pro tuto knihu, která by (jak alespoň doufáme) mohla sloužit také jako zdroj inspirace ostatním knihovnám.

PhDr. Radek Liška
SVK v Kladně

Napište nám, co se vylepšilo ve Vaší knihovně, jaká akce pro veřejnost se Vám vydařila. Rádi předáme prostřednictvím našeho bulletinu Vaše dobré zkušenosti ostatním knihovnám. Těm, kteří nám již napsali, děkujeme a těšíme se na nové zprávy od Vás!